

תפזורת

מצאו בתפזורת הבאה שמונה שמות הקשורים באתר גן לאומי יחיעם ובסיפורו ההיסטורי (היעזרו ברשימת המילים למטה)

י	ח	י	ע	ס	ו	י	ר	ח	ע
ח	ר	כ	י	י	ר	י	ש	ר	צ
ח	ג	ד	ל	ת	צ	פ	י	ת	ח
ו	ס	צ	ל	ב	נ	י	ק	ח	א
ר	ר	י	ר	ע	נ	צ	ר	ב	ו
ש	ר	ע	י	ר	י	ו	ק	צ	ת
ת	ע	ל	ת	ק	ש	ר	ד	ר	י

(מבצר, צלבני, חרכי ירי, מצור, יחיעם, עצמאות, מגדל תצפית, תעלת קשר)

יוצאים להרפתקה

את הטיול המשפחתי בגן לאומי יחיעם מומלץ לעשות באמצעות חוברת "פקחים צעירים" - חוברת משימות מיוחדת שמטרתה לאפשר למטיילים לחקור, להתבונן בפרטים הקטנים ולחוות ביחד את האתר שבו הם מבקרים. החוברת כוללת מידע מעניין על המקום וחידות ומשימות שפתרון מוביל את הילדים וההורים לסיור מרתק בגן. החוברת נמכרת בקופות האתרים במחיר סמלי של עשרה שקלים (אפשר גם להורידה בחינם באתר האינטרנט של הרשות). בסיום ביצוע המשימות, עוברים הילדים טקס התחייבות ומקבלים תג ותעודה המסמיכה אותם כפקח צעיר. הנה טעימה קטנה מהחוויה שמחכה לכם.

מבצר יחיעם. צילום דודו פרו

משימה 2: שער המבצר

סמנו לפורצים את הדרך המהירה ביותר שדרכה יוכלו להיכנס למבצר. חפשו במבוכ את הדרך עם מספר הפניות הקטן ביותר

משימה 1: אולם העמודים

אולם העמודים הגדול שמתחת למרפסת התצפית נבנה בתקופתו של דאהר-אל עומר, שליט הגליל במאה ה-18, ושימש ככל הנראה לטקסים ולקבלות פנים. התבוננו בציור המתאר את הווי החיים במקום באותה תקופה ונסו לזהות דמות שאינה שייכת

הרפתקה במבצר

שרידי מבצר גדול ומרשים, סיפור גבורה ממלחמת העצמאות ותצפית מרהיבה על הגליל המערבי. בואו לגלות את גן לאומי מבצר יחיעם

המדינה, עם פרוץ מלחמת העצמאות, הייתה כיבוש יחיעם. הקיבוצניקים התבצרו בין חומות המבצר ועם הלוחמים התגברו על מצור בן חודשיים כשהם מנהלים קרב לחיים ולמוות, אירוע שהפך לאחת הדרמות הגדולות של מלחמת העצמאות. גן לאומי יחיעם מוקף חורש ים-תיכוני. העצים השולטים בחורש הם אלון מצוי, חרוב מצוי, ער אציל ולבנה רפואי. בתחום הגן הלאומי נמצאים נציגים מועטים של עצים אלה, לצד עצי יער ובהם אורן ירושלים, ברוש מצוי ואיקליפטוס. בעבר קיננו בתחומי הגן הלאומי בז מצוי, תנשמת ולילית, אך כיום אין עדויות לכך. בחורבות האתר חיים שני מכרסמים האופייניים לחורש היס-תיכוני - יערון גדול ונמנמן עצים. עולם הזוחלים בתחום הגן הלאומי מיוצג על ידי חרדון מצוי, לטאה זריזה, קמטן החורש וזעמן שחור, כולם שוכני החורש שמסביב.

גן לאומי יחיעם שוכן בגליל המערבי, בחלקו הדרומי של קיבוץ יחיעם. הגן משתרע על פני כ-50 דונם ומתנשא מעל שמורת טבע נחל יחיעם, ערוץ עמוק המשמר חורש ים-תיכוני מפותח. הגן הלאומי הוכרז בשנת 1967 בשל חשיבותו כאתר ארכיאולוגי וכאתר מורשת מימי מלחמת העצמאות.

שרידי היסטוריה, חי וצומח

מבצר יחיעם ("יודין" בשמו הצלבני) הוקם על ידי קבוצת צלבנים גרמנים במחצית הראשונה של המאה ה-13. מאז הוא נכבש ונהרס על ידי שליטים שונים. כיום מכוסים שרידי המבצר הצלבני בשרידים מרשימים מהתקופה העות'מאנית. ב-27 בנובמבר 1946 עלו גרעיני השומר הצעיר למבצר העתיק וקראו לו "יחיעם", על שם בנו של יוסף וייץ שנפל בפעולת פיצוץ הגשרים בנחל כזיב הסמוך. אחת המשימות של גדוד הירמוך לאחר הכרזת

תוכנית "פקחים צעירים" החלה לפעול בשנת 2008 ביוזמת קרן דואליס להשקעות חברתיות (ע"ר) ובשיתוף רשות הטבע והגנים. התוכנית מעודדת ילדים ובני משפחותיהם לאהבת הטבע וערכי המורשת ולשמירה עליהם בדרך חווייתית ומהנה.

הידעתם

בקירות המבצר אפשר לראות חרכי ירי צרים ומוארכים, המאפיינים את הירי בקשתות שהיו הנשק האישי העיקרי של הצלבנים. חרכי ירי מלבניים נועדו לירי בנשק חם שהיה בשימוש כבר בתקופה העות'מאנית